

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr. _____

din _____
Chişinău

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea Legii cu privire la activitatea arhitecturală nr. 1350/2000**

Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Se aprobă şi se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la activitatea arhitecturală nr. 1350/2000.

Prim-ministru

Ion CHICU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul finanţelor

Sergiu PUŞCUŢĂ

Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale şi mediului

Ion PERJU

Ministrul justiţiei

Fadei NAGACEVSCHI

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Legii cu privire la activitatea arhitecturală nr. 1350/2000

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I - Legea cu privire la activitatea arhitecturală nr. 1350/2000 (publicată în Monitorul Oficial, 2001, nr. 21-24 art.77), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1:

alineatul (1) va avea următorul conținut:

„(1) Prezenta lege are ca scop de bază dezvoltarea și promovarea arhitecturii naționale, păstrarea coloritului ei tradițional, protejarea lucrărilor de arhitectură, monumentelor istorice și culturale, precum și a peisajelor naturale și culturale și determinarea rolului arhitectului autor ca persoana dominantă a procesului de activitate arhitecturală și constituirea Ordinului Arhitecților din Republica Moldova, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public.”

2. Articolul 2 se completează cu un alineat nou cu următorul conținut:

„*Ordinul Arhitecților* - organizație necomercială, cu forma juridică de organizare „Asociație Obștească”, constituită benevol de fondatori în vederea realizării în direcția relevantă a activității profesionale și activități de utilitate publică pentru care a fost constituită.”

3. Articolul 3:

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) promovarea concursurilor naționale și internaționale, pentru crearea obiectelor cu valoare urbanistică și arhitecturală deosebită, restaurarea obiectelor de importanță națională și locală;”

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) realizarea altor măsuri de dezvoltare a arhitecturii naționale, și asigurarea participării Republicii Moldova la evenimente internaționale privind dezvoltarea arhitecturii, planificarea urbană și protecția monumentelor de arhitectură;”

Se completează cu două alineate noi cu următorul cuprins:

„i) protecția drepturilor de autor și libertatea creativității arhitecților;

j) crearea condițiilor organizaționale, juridice și economice favorabile pentru activitățile uniunilor creative de arhitecți.”

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„(1) Crearea obiectului arhitectural este un act complex de creație tehnică și estetică și de furnizare de servicii, care se realizează prin elaborarea lucrărilor

avanproiect, argumentarea investițiilor, definitivarea soluției arhitecturale, elaborarea, participarea la avizarea și aprobarea proiectului și a documentației de execuție, la realizarea și recepția obiectului în modul stabilit, coordonarea studiilor și documentațiilor conexe întocmite de alți specialiști, studii, teme și programe de cercetare, proiectare și concursuri, documentații tehnice, machete, relevee și alte asemenea activități.

(2) Elaborarea proiectului (compartimentul de arhitectură), pentru care este necesară obținerea autorizației de construire, se efectuează de un arhitect atestat (cu drept de semnătură) sau de un conductor arhitect atestat (cu drept de semnătură) în conformitate cu prevederile actelor normative și cu respectarea standardelor, normelor și regulilor stabilite de autoritatea administrației publice centrale în domeniul arhitecturii și urbanismului.

(3) Verificarea/expertizarea, avizarea și aprobarea proiectului se efectuează în conformitate cu normele stabilite de lege.

(4) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă în:

a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea de autor a lucrărilor de construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie și alte asemenea activități;

b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice, inclusiv în eficiența energetică;

c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură.”

5. Articolul 5 se completează cu două alineate noi cu următorul conținut:

„(5) Necesitatea unor astfel de concursuri este determinată în conformitate cu cerințele legislației de urbanism și prin deciziile organelor executive centrale și locale, ale organelor executive ale consiliilor locale, precum și la inițiativa clienților și asociațiilor de arhitecți profesioniști.

(6) În cazul achizițiilor publice și al concursurilor de soluții în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii, cel puțin o treime din numărul membrilor comisiei de evaluare sau ai juriului trebuie să fie arhitecți, dintre care un reprezentant al Ordinului Arhitecților și un reprezentant al unei instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de stat.”

6. Articolul 7:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect atestat (cu drept de semnătură) sau de un grup de arhitecți condus de un arhitect șef atestat (cu drept de semnătură).”

Se completează cu două alineate noi cu următorul cuprins:

„(3) Arhitecții atestați, autori ai operei arhitecturale, sunt independenți în luarea deciziilor cu caracter profesional. Arhitectul va introduce în contractul încheiat cu clientul clauze privind protecția dreptului de autor.”

și

„(5) Arhitectul are obligația să servească interesele beneficiarului în acord cu interesul public și cu exigențele profesionale.”

7. Se completează cu două articole noi cu următorul conținut:

„Articolul 7¹. Dreptul de semnătură

(1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către persoana care îl exercită, responsabilități profesionale față de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, proiectate și executate, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Dreptul de semnătură îl au persoanele atestate conform prevederilor legale și înregistrate în Registrul Național al Arhitecților.

(3) Atestarea tehnico-profesională a arhitecților, executanții de lucrări (servicii) legate de crearea obiectelor de arhitectură, intervenții la monumente arhitecturale, istorice și situri, amenajarea teritoriului și urbanism, este realizată de către organul administrației publice centrale care implementează politica de stat în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii.

(4) Atribuțiile de a efectua atestarea tehnico-profesională și acordarea dreptului de semnătură a arhitecților, verifcătorilor și experților tehnici în arhitectură și urbanism, pot fi delegate, după caz, Ordinului Arhitecților din Republica Moldova, creat conform prezentei legi, pe următoarele domenii și specialități, conform clasificării:

A. Arhitectură:

1. Amenajarea teritoriului și urbanism

1.1 Amenajarea teritoriului

- a) național;
- b) regional;
- c) local.

1.2 Urbanism

- a) planuri urbanistice generale;
- b) planuri urbanistice zonale;
- c) planuri urbanistice de detaliu;
- d) planuri urbanistice pentru siturile construite-monumente istorice (urbanism istoric).

2. Arhitectura construcțiilor civile

- a) pentru toate tipurile de construcții civile;
- b) pentru construcțiile civile cu numărul de niveluri de până la P+2.

3. Arhitectura construcțiilor industriale

4. Patrimoniul arhitectural-istoric

a) intervenții asupra monumentelor istorice;

b) intervenții în cadrul siturilor construite - monumente istorice și în cadrul zonelor de protecție a monumentelor istorice.

(3) Sînt în drept să exercite activități de proiectare arhitecturală, de verificare și expertizare a documentației de proiect pentru construcții, dirijare și verificare a lucrărilor de construcții, numai specialiștii atestați ca persoane fizice în nume propriu sau ca angajați ai agenților economici care desfășoară aceste activități.

(4) Dreptul de semnătură se exercită olograf, cu menționarea clară a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Registrul Național al Arhitecților.

(4) Lucrările colective trebuie să poarte semnătura tuturor arhitecților care au contribuit la elaborarea lor.

(5) Cetățenii din alte state, care dețin titlul de arhitect în baza diplomei în sistem integrat de licență sau cu alt document similar care respectă condițiile de echivalență stabilite prin acte normative specifice, eliberat de instituțiile de învățământ superior recunoscute de Republica Moldova, inclusiv certificate de atestare, autorizații, etc., care acordă dreptul de semnătură pentru domeniile menționate la alin. (2), au drept de semnătură în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.

(5) Se recunosc automat ca specialiști atestați cu drept de semnătură în domeniile menționate la alin. (3) specialiștii, cetățeni ai altor state, care dețin certificate eliberate de organisme de certificare acreditate de organisme naționale de acreditare ale Uniunii Europene, cu excepția cazurilor când legislația Republicii Moldova stabilește condiții specifice obligatorii.

(6) Pentru recunoașterea certificatelor și dreptului de a exercita activitățile prevăzute la alin. (3), persoanele prezintă comisiei de atestare a organului național de dirijare în construcții certificatele traduse în limba de stat și autentificate notarial pentru înregistrare. În cazul când legislația Republicii Moldova prevede cerințe suplimentare, candidatul trebuie să demonstreze întrunirea cerințelor suplimentare în conformitate cu procedura comisiei de atestare.

Articolul 7². Incompatibilitățile în exercitarea dreptului de semnătură

Exercitarea dreptului de semnătură, potrivit prezentei Legi, este incompatibilă cu situațiile în care:

a) arhitectul îndeplinește pentru același proiect funcția de verificator, de expert sau de consultant desemnat în cadrul administrației publice implicate în procesul de finanțare, avizare sau de autorizare a lucrărilor;

b) arhitectul este funcționar public în cadrul autorității administrației publice centrale sau locale care are în competență, finanțarea, avizarea, autorizarea sau controlul lucrării în cauză.”

8. Articolul 20:

la alineatul (1)

cuvîntul „Uniunea Arhitecților din Republica Moldova” se substituie cu cuvîntul „Ordinul Arhitecților din Republica Moldova”

cuvîntul „Uniunea” se substituie cu cuvîntul „Ordinul”.

9. Articolul 22:

la primul alineat, după cuvîntul „prin negocieri” se completează cu cuvintele „, prin Ordinul Arhitecților,”.

10. Se completează cu un capitol noi cu următorul conținut:

„Capitolul VII

ORDINUL ARHITECȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

SECȚIUNEA 1

Atribuțiile și organizarea Ordinului Arhitecților din Republica Moldova

Articolul 23. Organizarea și atributele Ordinului Arhitecților din Republica Moldova

(1) Ordinul Arhitecților din Republica Moldova (*continuare Ordinul Arhitecților*), se înființează sub formă de Asociație obștească în condițiile Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, ca organizație profesională, necomercială, cu personalitate juridică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. Ordinul Arhitecților are rolul de bază de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect.

(2) Ordinul Arhitecților este apolitic, dar poate să își exprime opinia cu referire la programele partidelor politice și ale organizațiilor social-politice, precum și la concurenții electorali și programele acestora pe probleme de domeniul planificării spațiale (amenajării teritoriului și urbanismului), arhitecturii și construcțiilor, științifice și de instruire, inclusiv de protecția patrimoniului cultural și peisajului natural, dezvoltarea colaborării internaționale și transfrontaliere. În perioada campaniei electorale, Ordinul Arhitecților nu poate presta servicii și/sau susține material sau gratuit concurenții electorali și nu poate face agitație electorală.

(3) Ordinul Arhitecților are sediul central în municipiul Chișinău și este organizat cu filiale în teritoriu. Activitatea lui se finanțează din cotizații anuale ale membrilor, fonduri rezultate din manifestări culturale, științifice, economice și drepturi editoriale specifice pe care le desfășoară, precum și din donații/granturi, sponsorizări, fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale, precum și din alte surse ce nu contravin legislației.

(4) Sediul al Ordinul Arhitecților și sediile filialelor Ordinului Arhitecților sunt considerate sediile înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice. Ordinului Arhitecților poate avea și alte adrese pentru corespondență.

(5) Ordinul Arhitecților, în condițiile Legii nr.86/2000, este liber să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea realizării scopurilor statutare.

(6) Statul, în condițiile Legii nr.86/2000, acordă sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a Ordinului Arhitecților și pentru implementarea proiectelor conform priorităților stabilite de Guvernul Republicii

Moldova pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resursele alocate în acest scop sunt prevăzute în bugetul de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.

(7) Din Ordinul Arhitecților fac parte arhitecții, urbanisții, stagiarii și orice deținător al titlului de arhitect, la cererea acestora.

(8) Prezenta lege nu limitează dreptul de liberă aderare a arhitecților la alte forme de asociere profesională.

(9) Organizația necomercială își desfășoară activitatea sub denumirea: „Asociația Obștească „Ordinul Arhitecților din Republica Moldova””.

(10) Asociația Obștească „Ordinul Arhitecților din Republica Moldova” poate avea simbolică proprie care nu poate coincide cu simbolică de stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități. Simbolică Asociației Obștești „Ordinul Arhitecților din Republica Moldova” nu poate coincide cu simbolurile interzise în Republica Moldova și/sau cu simbolică entităților interzise în Republica Moldova.

(11) În vederea protejării dreptului de autor membrii Ordinului Arhitecților pot cere înregistrarea studiilor, planurilor și proiectelor elaborate într-o evidență specială la Ordin, primind astfel o dată certă.

Articolul 24. Atribuțiile Ordinului Arhitecților

(1) Ordinul Arhitecților are următoarele atribuții:

a) protejează și promovează calitatea produsului de amenajare a teritoriului, urbanism și arhitectură;

b) realizează și să promovează inițiative cu caracter civic, economic, cultural, educativ, precum și alte inițiative neinterzise de lege;

c) desfășoară, după caz, activități științifice și de instruire;

d) urmărește exercitarea competentă și calificată a profesiei în respectul codului deontologic al Ordinului Arhitecților;

e) propune reglementări legislative și normative specifice, în vederea promovării lor;

f) participă la organizarea și desfășurarea concursurilor de soluții arhitecturale și în comisiile de evaluare a ofertelor din cadrul procedurilor de achiziții publice organizate de instituțiile publice și după caz și private;

g) reprezintă și apără interesele legitime ale membrilor săi în fața autorităților publice, precum și în organismele profesionale internaționale;

h) acordă arhitecților scrisori de recomandare pentru atestare și obținerea dreptului de semnătură și gestionează Registrul Național al Arhitecților.

(2) Ordinul Arhitecților realizează activități de utilitate publică, desfășurate în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care contribuie la dezvoltarea și susținerea:

a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;

b) științei, culturii și artei;

c) sportului și turismului;

- d) democrației și drepturilor omului;
- f) ocrotirii sănătății, protejării mediului și eficienței energetice;
- g) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice;
- n) spiritului și activismului civic, inclusiv a participării la procesul decizional și la asigurarea transparenței;
- o) comunităților locale și altele ce nu contravin legii.

(3) Ordinul Arhitecților poate obține statutul de utilitate publică și se bucura de beneficiile acestui statut, în condițiile Legii nr.86/2020.

(4) Atribuția Ordinului Arhitecților privind acordarea dreptului de semnătură nu poate fi exercitată de nici o altă instituție sau asociație profesională.

(5) Ordinul Arhitecților întocmește și face public raportul anual de activitate în cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care este întocmit. Raportul anual de activitate conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și a materialelor obținute și folosite, precum și alte informații relevante.

Articolul 25. Conducerea Ordinului Arhitecților

(1) Forurile de conducere ale Ordinului Arhitecților sunt:

- a) Conferința națională;
- b) Consiliul național;
- c) Colegiul director;
- d) președintele Ordinului Arhitecților.

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului Arhitecților au un mandat de 4 ani. Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv.

Articolul 26. Conferința națională

(1) Conferința națională a Ordinului Arhitecților este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare proporțională, ai filialelor teritoriale. Filiala teritorială va asigura participarea la Conferința națională a Ordinului Arhitecților cel puțin a unui reprezentant al fiecărui raion cuprins în filială.

(2) Conferința națională a Ordinului Arhitecților are următoarele atribuții:

- a) adoptă și modifică Regulamentul Ordinului Arhitecților, Codul deontologic al profesiei de arhitect și regulamentul-cadru pentru filialele teritoriale;
- b) adoptă organizarea aparatului administrativ al Ordinului Arhitecților;
- c) alege și revocă președintele Ordinului Arhitecților;
- d) alege și revocă membrii Consiliului național al Ordinului Arhitecților;
- e) alege membrii comisiilor de cenzori și de disciplină la nivel național, precum și membrii altor comisii de specialitate;
- f) adoptă hotărâri cu privire la toate problemele aflate pe ordinea de zi stabilită în convocare;

g) aprobă valoarea onorariilor de referință și a cotizațiilor anuale unice pentru categoriile de membri ai Ordinului Arhitecților, după caz.

(2) Conferința națională a Ordinului Arhitecților este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare, după cel puțin două săptămâni, Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.

Articolul 27. Coordonarea activității Ordinului Arhitecților

(1) Între reuniunile Conferinței naționale, activitatea Ordinului Arhitecților va fi coordonată de Consiliul național, două treimi din numărul membrilor acestuia trebuind să fie arhitecți cu drept de semnătură.

(2) Componenta Consiliului național va asigura reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale.

(3) Fiecare filială teritorială stabilește prin hotărâre proprie candidații propuși pentru Consiliul național.

Articolul 28. Conducerea Ordinului Arhitecților

(1) Președintele Ordinului Arhitecților, ales dintre arhitecții cu drept de semnătură, reprezintă Ordinul în relațiile sale cu alte persoane fizice și juridice sau cu autorități din Republica Moldova și din străinătate, putând să încheie, în numele Ordinului Arhitecților, convenții și contracte. De asemenea, președintele conduce lucrările Conferinței naționale și ordonânțează cheltuielile bugetare ale Ordinului Arhitecților.

(2) Vicepreședinții Ordinului Arhitecților sunt înlocuitori de drept ai președintelui, în ordinea stabilită de Conferința națională.

Articolul 29. Colegiul director

(1) Activitatea curentă a Ordinului Arhitecților este coordonată de Colegiul director.

(2) Colegiul director este ales cu votul majorității membrilor Consiliului național.

(3) Cel puțin două treimi din numărul membrilor Colegiului director trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură.

Articolul 30. Organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților

(1) Organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților vor fi stabilite prin Regulamentul Ordinului Arhitecților, aprobat de Conferința națională.

(2) Forurile de conducere, comisiile Ordinului Arhitecților și conducerea filialelor teritoriale sunt alese prin votul secret al majorității participanților cu drept de vot.

SECȚIUNEA a 2-a

Filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților

Articolul 31. Înființarea Filialelor teritoriale

(1) La nivelul raioanelor cu cel puțin 25 de membri, precum și în municipiul Chișinău se vor înființa prin liberă asociere filiale teritoriale ale Ordinului Arhitecților, reunindu-i pe arhitecții domiciliați în raza teritorială a raionului.

(2) Dacă într-un raion există un număr mai mic de 25 de membri, se vor putea înființa filiale teritoriale prin asocierea arhitecților cu domiciliile în raioanele limitrofe, până când numărul acestora va ajunge la minimum 25 de membri.

(3) În cadrul unui raion sau într-o zonă formată din două sau mai multe raioane limitrofe, precum și în municipiul Chișinău se poate înființa o singură filială a Ordinului Arhitecților.

(4) Filialele teritoriale dobândesc personalitate juridică de la data adunării generale constitutive a membrilor, ocazie cu care se vor stabili:

- a) orașul de reședință a filialei teritoriale și sediul acesteia;
- b) forurile de conducere ale filialei.

(5) La înființare, filialele teritoriale își vor elabora propriile regulamente în baza regulamentului-cadru de nivel național, aprobat de Conferința națională a Ordinului Arhitecților din Republica Moldova.

SECȚIUNEA a 3-a

Registrul Național al Arhitecților

Articolul 32. Înființarea Registrului Național al Arhitecților

(1) Pentru centralizarea evidenței arhitecților din întreaga țară se înființează Registrul Național al Arhitecților, document care se publică anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Registrul Național al Arhitecților va cuprinde arhitecții atestați, în baza cărora persoanele înscrise în acestea își exercită profesia și arhitecții neatestați și va fi organizat pe specializări, evidențiind și modalitatea în care persoanele înscrise își exercită profesia.

(3) Înregistrarea în Registrul Național al Arhitecților permite exercitarea profesiei în întreaga țară.

(4) Conținutul-cadru și modul de întocmire și gestionare a Registrului Național al Arhitecților va fi detaliat într-un regulament aprobat de organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii și de către Ordinul Arhitecților.

Articolul 33. Înregistrarea în Registrul Național al Arhitecților

(1) Înregistrarea în Registrul Național al Arhitecților se efectuează de către Ordinul Arhitecților.

(2) Arhitecții, cetățeni ai altor state, se înregistrează în Registrul Național al Arhitecților, în aceleași condiții cu cetățenii Republicii Moldova.

Articolul 34. Gestionarea Registrului Național al Arhitecților

(1) Gestionarea Registrului Național al Arhitecților se efectuează de către Ordinul Arhitecților și prevede următoarele activități:

- a) înscrierea, la cerere, a arhitecților;
- b) ținerea la zi a evidenței arhitecților cu și fără drept de semnătură;
- c) publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a Registrului Național al Arhitecților;
- d) furnizarea către terți, inclusiv și de filialele sale teritoriale, orice informație legată de datele înregistrate în Registrul Național al Arhitecților;
- e) eliberarea gratuită, la cererea celui înscris, a unui certificat, , care va cuprinde toate datele care îl privesc, înregistrate în Registrul Național al Arhitecților.

SECȚIUNEA a 4-a

Răspunderea disciplinară

Articolul 35. Răspunderi și sancțiuni disciplinare

(1) Membrii Ordinului Arhitecților răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei, a hotărârilor proprii adoptate de forurile de conducere abilitate ale Ordinului Arhitecților, precum și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia care aduc prejudicii prestigiului profesiei sau Ordinului Arhitecților.

(2) Pentru comiterea abaterilor disciplinare, membrului Ordinului Arhitecților îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) muștrare;
- c) muștrare aspră;
- d) sesizarea comisiei de atestare tehnico-profesională pentru suspendarea valabilității Certificatului de atestare tehnico-profesională pe o perioadă de 2-6 luni.
- e) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a calității de membru al Ordinului Arhitecților.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și c) se aplică de către colegiul director teritorial, la propunerea comisiei teritoriale de disciplină.

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. d) și e) se aplică de Consiliul național al Ordinului Arhitecților, la propunerile comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național.

(5) Împotriva hotărârii comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a aplicat una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și c), se poate formula contestație la Comisia națională de disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(6) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (2), se poate formula contestație la instanța

judecătorească de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(7) Comisia de disciplină este obligată să ceară membrului o explicație scrisă privind fapta comisă.

(8) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 2 ani de la săvârșirea lor.

(9) Ordinul Arhitecților are dreptul să sesizeze autoritățile competente pentru efectuarea controalelor la agenții economici cu activități în construcții, privind respectarea prevederilor actelor normative și normativelor în construcții la realizarea obiectelor, inclusiv și în cazurile depistării încălcărilor dreptului de autor a membrilor acestuia.

Articolul 36. Comisiile de disciplină

(1) Comisiile de disciplină ale Ordinului Arhitecților se constituie la nivel național și teritorial pentru fiecare filială, prin actul administrativ al conducătorului.

(2) Comisia națională de disciplină este compusă din 5 arhitecți cu minimum 10 ani vechime, din care în mod obligatoriu 3 arhitecți atestați, un președinte și un secretar.

(3) Președintele comisiei de disciplină este, de regulă, unul din adjuncții președintelui Ordinului Arhitecților;

(4) Pentru fiecare comisie de disciplină se desemnează cel puțin 3 membri supleanți.

(5) Mandatul membrilor comisiei de disciplină este de 4 ani.

(6) Nu poate fi membru în comisia de disciplină persoana care se află în una dintre următoarele situații:

a) este soț sau se află în raporturi de rudenie până la al treilea grad inclusiv sau de afinitate până la al doilea grad inclusiv cu cel puțin unul dintre membrii comisiei de disciplină;

b) are antecedente penale nestinse, în condițiile legii;

c) a fost sancționat disciplinar, iar sancțiunea disciplinară nu a fost stinsă, în condițiile legii.

(7) Mandatul de membru al comisiei de disciplină se suspendă în următoarele situații:

a) este soț, rudă sau afin, până la gradul al patrulea inclusiv cu membrul a cărui faptă se află în examinare la comisia de disciplină;

b) a săvârșit o faptă care constituie obiectul sesizării comisiei de disciplină;

c) s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva membrului comisiei de disciplină;

d) este în concediu anual de odihnă sau în concediu de studii;

e) are un interes personal, direct sau indirect în soluționarea cauzei ori există

alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

(8) Suspendarea mandatului unui membru al comisiei de disciplină se constată de către comisia de disciplină și se consemnează în procesul-verbal. Suspendarea mandatului unui membru al comisiei de disciplină durează până la încetarea cauzei care a determinat suspendarea.

(9) În cazul suspendării mandatului unui membru al comisiei, locul lui este preluat de drept de un membru supleant, în ordinea indicată în actul administrativ de constituire a comisiei. În cazul suspendării mandatului președintelui comisiei sau a secretarului, comisia decide exercitarea atribuțiilor acestora de către unul din membrii comisiei.

(10) Hotărârile comisiilor de disciplină se validează prin vot deschis. Nici un membru al comisiei nu este în drept să se abțină de la vot.

(11) Opiniile separate, formulate în scris și motivate, se vor anexa la procesul-verbal al ședinței respective a comisiei de disciplină.

(12) În cazul în care fapta unui membru conține componentele unei abateri disciplinare și ale unei infracțiuni, procedura cercetării de către comisia de disciplină se suspendă până la dispunerea neîncheperii urmăririi penale, scoaterii de sub urmărire penală ori încetării urmăririi penale sau până la data la care instanța de judecată dispune achitarea sau încetarea procesului penal.

Articolul 37. Atribuțiile comisiei de disciplină și a membrilor acesteia

(1) Comisia de disciplină are următoarele atribuții:

- a) asigură activitatea de cercetare a faptelor sesizate ca abateri disciplinare;
- b) audiază persoana/persoanele care a/au sesizat abaterile separat de membrul cercetat.
- c) examinează raportul privind ancheta de serviciu, audiază secretarul/grupul de lucru, membrul sau reprezentantul acestuia, precum și alte persoane ale căror declarații pot înlesni soluționarea cazului;
- d) propune aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute în art. 38 sau, după caz, clasarea cauzei;
- e) semnează procesele-verbale ale fiecărei ședințe a comisiei de disciplină;
- f) constată suspendarea sau încetarea calității de membru al comisiei sau, în cazul suspendării președintelui sau a secretarului, decide exercitarea atribuțiilor acestora de către unul din membrii comisiei.

(2) Președintele comisiei de disciplină are următoarele atribuții:

- a) remite sesizarea parvenită secretarului comisiei pentru înregistrare;
- b) stabilește locul, data și ora când au loc ședințele comisiei de disciplină;
- c) conduce ședințele comisiei de disciplină;
- d) coordonează activitatea comisiei de disciplină.

(3) Secretarul comisiei de disciplină are următoarele atribuții:

a) înregistrează sesizarea referitoare la fapta membrului Ordinului Arhitecților;

b) desfășoară, în caz că este abilitat de comisie, ancheta de serviciu, întocmește și înaintează în adresa comisiei raportul privind ancheta de serviciu, prezintă în cadrul ședinței comisiei de disciplină rezultatele anchetei de serviciu;

c) anunță membrii comisiei de disciplină, membrul a cărui faptă formează obiectul anchetei de serviciu, persoana care a sesizat, după caz, și persoanele care urmează să fie audiate în cadrul ședințelor comisiei de disciplină;

d) întocmește procesele-verbale ale ședințelor comisiei de disciplină, demersuri cu privire la sancțiunea aplicabilă membrului sau la clasarea cauzei, încetarea înainte de termen a mandatului membrului comisiei etc.;

e) ține evidența perioadei de valabilitate a mandatelor membrilor comisiei de disciplină;

f) ține evidența sesizărilor, demersurilor și ale proceselor-verbale și efectuează alte lucrări necesare în vederea desfășurării activității comisiei de disciplină.

(4) Președintele comisiei de disciplină întocmește raportul anual de activitate cu privire la:

a) numărul sesizărilor examinate;

b) numărul de cauze clasate;

c) cauzele și consecințele săvârșirii abaterilor disciplinare;

d) sancțiunile disciplinare propuse și aplicate.

(5) Raportul de activitate specificat la art. 40 alin. (4) se înaintează președintelui în cadrul căreia este constituită comisia de disciplină, iar acesta este obligat să-l comunice Colegiului director.

Articolul 38. Clauze finale

(1) După un an de la aplicarea deciziei de retragere definitivă a dreptului de semnătură sau a calității de membru al Ordinului Arhitecților cel în cauză poate cere reexaminarea deciziei. În caz de respingere, o nouă cerere nu poate fi făcută decât după un an.

(2) În cazul în care instanțele judecătorești pronunță hotărâri definitive de condamnare a unui arhitect atestat pentru fapte penale legate de exercitarea profesiei sau aplică sancțiunea complementară a interdicției de exercitare a acestei profesii, o copie de pe dispozitivul hotărârii va fi comunicată filialei Ordinului Arhitecților, organizată la nivel teritorial, pentru a opera modificările necesare în Registrul Arhitecților.

10. Capitolul VII se substituie cu Capitolul VIII cu următorul conținut:

„Capitolul VIII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 39. Dispoziții finale

- (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:
- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.

Articolul 40. Dispoziții tranzitorii

(1) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, un comitet de inițiativă format din reprezentanți ai asociațiilor profesionale din domeniu asigură convocarea Conferinței naționale de constituire a Ordinului Arhitecților din Republica Moldova.

(2) În termen de 120 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Conferința națională va adopta Regulamentul-cadru al Ordinului Arhitecților din Republica Moldova și Codul deontologic al profesiei de arhitect și va stabili onorariile minime și mărimea cotizațiilor de membru.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Uniunea Arhitecților din Republica Moldova se consideră reorganizată de drept în Asociația Obștească „Ordinului Arhitecților din Republica Moldova”.

(4) În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi toți arhitecții cu diplomă de licență sau asimilată, eliberată de instituțiile de învățământ superior de arhitectură cu durata studiilor de minimum 5 ani, indiferent de vechimea în profesie, vor obține, în baza cererii, înscrierea în Ordinul Arhitecților și în Registrul Arhitecților.”

Președintele Parlamentului

Zinaida GRECIANÎI